

HARKUL KÜRESEL ASKERİ GÜÇ SIRALAMASI (2021)

HARKUL SAVUNMA VE HAVACILIK – HAZİRAN 2021

Bu yayının her türlü hakkı HARKUL Savunma ve Havacılık Limited Şirketine aittir ve HARKUL Savunma ve Havacılık Limited Şirketinin yazılı izin olmaksızın kopyalanamaz, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz. Ancak akademik çalışmalarda usulüne uygun şekilde atıf yapılarak makaledeki veriler ve bilgiler kullanılabilir.

HARKUL KÜRESEL ASKERİ GÜÇ SIRALAMASI (2021)

Askeri güç bir ülkenin öncelikle silahlı kuvvetlerinin sahip oldukları yetenekler ve bu yetenekleri destekleyici diğer ulusal yeteneklerden oluşur. Dünyada çeşitli kuruluşlarca oluşturulmuş endeksler tarafından her yıl küresel askeri güç sıralamaları yayınlanmaktadır ve bu sonuçlar ülkemizde de haber olmaktadır. Ancak bazen bu sıralamalarda tutarsızlıklar olduğu da gözden kaçmamaktadır. **Dünyanın önemli askeri güçlerden birisine sahip olan ülkemizde de bu yönde bir endeks oluşturulması gerektiği düşüncesinden hareketle, HARKUL Savunma ve Havacılık Şirketi olarak Türkiye'nin ilk Küresel Askeri Güç Endeksini oluşturmuş bulunuyoruz.**

Şirketimizin Savunma Araştırmaları Merkezi tarafından oluşturulan HARKUL Küresel Askeri Güç Endeksi, konvansiyonel askeri yeteneklere ağırlık veren bir endeks olmakla birlikte, diğer endekslerden farklı olarak günümüzde öne çıkan özel kuvvetler, füze savunma, balistik füzeler, SIHA'lar, uzay ve siber savunma gibi yetenekleri de dikkate alır. Diğer yandan ülkelerin askeri gücünü yüksek derecede etkileyen savunma sanayi kapasitesi, üyesi olduğu askeri ittifaklar ve ülke dışında bulunan askeri üsler gibi çeşitli unsurları da değerlendirmeye dâhil eder. Somut yeteneklere dayalı sayısal ölçütler yanında, harekât tecrübesi veya subay yetkinlikleri gibi soyut görünen diğer bazı önemli yeteneklerin de değerlendirilmesini sağlar. Nükleer silahlar ise değerlendirmede yer almaz. Endeksin özellikleri hakkında detaylı bilgiler raporun ilk bölümünde sunulmaktadır.

HARKUL Askeri Güç Endeksi, askeri gücü en yüksek 30 ülkeyi tespit etmektedir. 2021 yılı değerlendirmesine göre bu otuz ülkenin on biri Asya-Pasifik (Avustralya dâhil), sekizi Avrupa (Türkiye dâhil), altısı Ortadoğu-Afrika, üçü Kuzey-Güney Amerika ve ikisi de Avrupa-Asya (Rusya ve Ukrayna) ülkesidir. Yapılan değerlendirmeler neticesinde önemli bazı sonuçlara ulaşılmıştır. **Bunlardan en önemlisi, Rusya ve Çin'in neredeyse denk güçler haline gelmesidir. Bir diğeri Asya ve Ortadoğu ülkelerinin askeri güçlerinin yükselme eğiliminde olmalarıdır. Geleneksel olarak yüksek sayıda asker mevcutlarına ve büyük kara güçlerine sahip olan Asya ülkelerinin ordularında deniz ve hava kuvvetleri lehine hızlı bir dönüşüm başlamıştır. Ayrıca birçok ülke kendi savunma sanayisini oluşturarak büyük güçlere olan askeri bağımlılığını azaltma arayışındadır. Önceki yıllara göre ilk otuz arasında yer alan Avrupa ülkelerinin sayısı her geçen gün azalmaktadır ve ilk otuzdaki ülkelerin de sıralamadaki yerleri gerilemektedir.** İlk raporumuzda, genel değerlendirmelerin ardından bazı ülkelere ilişkin özel değerlendirmeler yapılmıştır. Bu uygulamaya önümüzdeki yıllarda da devam edilmesi planlanmaktadır.

Paylaştığımız HARKUL Küresel Askeri Güç Endeksi, tarafsız bir bakışla objektif ölçütlerden oluşturulan ve olabildiğince sayısallaştırılan bir modele dayanmaktadır. Sunduğumuz sıralama ve yaptığımız değerlendirmeler bir bakış açısı sunmaktadır. Savaşın doğası gereği bir askeri gücün gerçek değeri, ancak savaşlarda ve diğer farklı niteliklerdeki askeri operasyonların icrasında anlaşılabilir.

Türkiye'nin ilk Küresel Askeri Güç Endeksini sizlerle paylaşmaktan dolayı son derece mutlu olduğumuzu ifade etmek isterim. 2021 yılında oluşturulan ve bir rapor formatında (İngilizce ve Türkçe olarak) kamuoyu ile paylaşılan HARKUL Askeri Güç Endeksinin yurt içinde ve yurt dışında ilgi göreceğini değerlendiriyorum. Endeksin ve raporun hazırlanmasında ve yayınlanmasında emeği geçenleri kutluyor ve teşekkürlerimi sunuyorum.

Ufuk URAS (Emekli Tuğgeneral)
HARKUL Savunma Araştırmaları Merkezi Başkanı

İÇİNDEKİLER

1. HARKUL KÜRESEL ASKERİ GÜÇ ENDEKSİ HAKKINDA ÖZET BİLGİLER
2. 2021 YILI KÜRESEL ASKERİ GÜÇ DEĞERLENDİRMESİ
3. RUSYA VE ÇİN DENK ASKERİ GÜÇLER HALİNE Mİ GELDİ?
4. BEŞİNCİ SIRADAKİ GÜNEY KORE
5. FRANSA, JAPONYA, TÜRKİYE VE İNGİLTERE'NİN DURUMU
6. BREZİLYA NEDEN İLK ON ASKERİ GÜÇ ARASINDA DEĞİLDİR?

1. HARKUL KÜRESEL ASKERİ GÜÇ ENDEKSİ HAKKINDA ÖZET BİLGİ

HARKUL Askeri Güç Endeksi, konvansiyonel askeri yetenekler ağırlıklı bir endekstir. Nükleer silahlar hariç olmak üzere diğer konvansiyonel olmayan önemli bazı yetenekler de kapsamıştır. Askeri gücü dolaylı olarak destekleyen ulusal güç unsurları da değerlendirmede yer almaktadır. Endeks **insan gücü, askeri yetenekler, ekonomi, lojistik, savunma sanayi ve jeo-politik** olmak üzere altı ana bölümden oluşmaktadır. Askeri yeteneklerin ağırlığı diğerlerine göre daha yüksektir. Endeks hakkında ayrıntılı bilgiler aşağıda verilmektedir. Ayrıca kullanılan ölçütler Tablo-1’de özet olarak gösterilmektedir.

İnsan Gücü: Ülkenin insan kaynağı ile birlikte barış ve seferberlikteki asker mevcutlarından oluşmaktadır. Asker mevcutlarının değerlendirmede ağırlığı daha yüksektir. Profesyonel asker mevcutlarının oranı da artı bir değer olarak puanlamaya yansımaktadır.

Askeri Yetenekler: Kara, Deniz, Hava ve Diğer Askeri Yetenekler olmak üzere dört alt bölüme ayrılmıştır. Genel bir yaklaşım olarak yüksek teknoloji ürünü sistemlere sahip olan ülkeler değerlendirmede diğer ülkelere göre daha avantajlıdır. Çünkü hesaplama yöntemimizde, kullanılan yeni nesil silah sistemlerine daha yüksek bir katsayı uygulanmaktadır.

Kara Askeri Yetenekleri: Tank, Zırhlı Araç, Top ve Roket sayıları değerlendirmeye alınmıştır. Helikopterlerin tamamı hava askeri yetenekleri içerisinde değerlendirilmektedir. Tank ve zırhlı araçların ağırlığı topçu silahlarına göre oldukça yüksektir. Çok namlulu roket sistemlerinin ağırlığı da topçu silahlarından yüksektir.

Deniz Askeri Yetenekleri: Muharip gemiler değerlendirmeye alınmıştır. En yüksek ağırlık önce uçak gemilerine ve sonra da helikopter gemilerine verilmiştir. Sırası ile destroyer, denizaltı ve fırkateynlerin de ağırlığı diğerlerine göre daha yüksektir.

Hava Askeri Yetenekleri: Muharip uçaklar ve taarruz helikopterlerine daha fazla ağırlık verilmiştir. Deniz ve Kara Kuvvetlerine ait tüm uçak ve helikopterler de hava gücü içerisinde yer almaktadır. SİHA yetenekleri de hava askeri yeteneklerine dâhil edilmiştir. Ülkelerin SİHA sayıları kesin olarak bilinmemekle birlikte bu alandaki AR-GE ve üretim çalışmaları ve operasyonlarda kullanılan SİHA’lardan yola çıkarak ülkeler dört kategoride değerlendirilmiş ve buna göre puanlama yapılmıştır. Hava ve füze savunma sistemleri diğer askeri yetenekler bölümünde değerlendirmeye alınmıştır.

Diğer Askeri Yetenekler: Bu bölümde hava ve füze savunma, balistik füze, özel kuvvet, deniz piyade, uzay, siber, askeri ittifaklar ve ikili askeri ilişkiler, diğer ülkelerdeki askeri üsler, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi silah ambargosuna maruz olma (negatif etki), muharebe tecrübesi ve subay yetkinliği ölçütleri kullanılmıştır. Buradaki ölçütler her bir konuya uygun şekilde çoklu ölçeklendirme yapılarak sayısallaştırılmıştır. Örneğin muharebe tecrübesi ölçütü, ülkenin son 25 yıl içerisinde bir başka devletle savaşması, sınır ötesinde muharebe harekâtı, terörle mücadele harekâtı ve barışı destekleme harekâtı icra etmesi şeklinde dördü ölçükle ve her bir harekât deneyimine puanlama yapılarak puanlanmıştır.

Ekonomi: Ekonomik ölçütler olarak ülkelerin Gayri Safi Milli Hâsılası, Dış Borçları (negatif etki), Savunma Bütçesi, Döviz ve Altın Rezervleri kullanılmaktadır. En yüksek ağırlık savunma bütçesine verilmiştir.

Lojistik: Lojistik ölçütler olarak çalışan işgücü, deniz ticaret filosu, deniz ve hava limanları, kara ve demiryolları ile petrol üretimi, tüketimi ve stokları kullanılmıştır.

Savunma Sanayi: Askeri gücün oluşumu ve sürdürülmesi bakımından ulusal savunma sanayi son derece önemli olduğundan ayrı bir bölüm olarak endekste yer almaktadır. Çok sayıda ülkenin savunma sanayi verilerine ulaşma güçlüğü nedeniyle bu başlık altında şu an için yalnızca dört somut ölçüt kullanılmıştır. Bu ölçütler, savunma ihtiyaçlarını ulusal savunma sanayinden karşılama kapasitesi, dünya silah ihracatı içerisindeki payı, ilk 100 küresel savunma sanayi şirketleri arasındaki şirket sayısı ve bu şirketlerin yıllık geliri olarak belirlenmiştir.

Jeo-Politik: Jeo-politik ölçütler olarak ülkenin coğrafi büyüklüğü, coğrafi ve tarihsel önemi ve ülkenin küresel ve bölgesel ölçekte etki yaratma düzeyi olmak üzere üç ölçüt kullanılmıştır.

Belirlenen ölçütlere ilişkin veriler açık kaynaklardan elde edilen verilerdir. Ülkelerin sırasını belirlerken ölçütlere verilen katsayılardan ve ağırlıklardan oluşan bir değerlendirme formülü uygulanmaktadır. Askeri ölçütlerin ağırlığı diğerlerine göre belirgin şekilde yüksektir. Askeri ölçütler içerisinde de askeri harekât bakımından önemi yüksek ve yeni nesil olan sistemlerin katsayısı diğerlerine göre daha ağırlıklıdır. Askeri gücü artıran diğer ulusal güç unsurlarının ağırlığı ise her bir unsurun önem derecesine göre belirlenmiştir ve sıralamaya etki edebilmektedir.

HARKUL Askeri Güç Endeksi, küresel askeri güç sıralamasında güncel ve gerçekçi bir değerlendirme sunmaktadır. Bu ilk raporda en yüksek askeri güce sahip otuz ülke sıralanmıştır. İlerleyen yıllarda ülke sayısının artırılması ve yeni girdilerle endekste yer alan ölçütlerin güncellenmesi söz konusu olabilir. Ancak trendleri daha iyi görebilmek için oluşturulan hesaplama yönteminin korunması düşünülmektedir.

İnsan Gücü	Askeri Yetenekler	Ekonomi	Lojistik	Savunma Sanayi	Jeo-Politik
Ülke Nüfusu	Kara Askeri Yetenekleri	Gayri Safi Milli Hâsıla	Çalışan Sayısı	Kendi Savunma İhtiyaçlarını Ulusal Endüstriden Karşılama Kapasitesi	Ülkenin coğrafi büyüklüğü
Askerliğe Elverişli Nüfus	Deniz Askeri Yetenekleri	Dış Borç (Negatif etki)	Deniz Ticaret Filosu	İlk yüzdeki savunma sanayi şirketlerinin sayısı	Ülkenin coğrafi ve tarihsel önemi
Yıllık Asker Alma Çağına Gelen Nüfus	Hava Askeri Yetenekleri	Savunma Bütçesi	Deniz Limanları	İlk yüzdeki savunma sanayi şirketlerinin yıllık geliri	Ülkenin küresel ve bölgesel etki yaratma gücü
Muvazzaf Askeri Personel Sayısı	Diğer Askeri Yetenekler (Hava ve Füze Savunma, Balistik Füze, Özel Kuvvetler, Deniz Piyade, Jandarma vb. Yarı Askeri Kuvvetler, Uzay, Siber Savaş Yetenekleri, Yabancı Ülkelerdeki Askeri Üsler, Askeri İttifaklar, BMGK Silah Ambargosuna Maruz Olma (Negatif etki), Muharebe Tecrübesi, Subay Kadrosunun Yetkinliği)	Döviz Rezervleri	Hava Limanları	Küresel Savunma Ürünleri İhracatındaki payı	
Yedek Askeri Personel Sayısı		Altın Rezervleri	Karayolu		
Profesyonel ve Yükümlü Asker Oranları			Demiryolları		
Jandarma vb. Yarı Askeri Güçlerin Personel Sayısı			Petrol Üretimi ve Tüketimi, Petrol Rezervleri		

Tablo-1; Küresel Askeri Güç Endeksi Ölçütleri

2. 2021 YILI KÜRESEL ASKERİ GÜÇ DEĞERLENDİRMESİ

2021 yılı Küresel Askeri Güç Sıralaması ve Ülkelerin Puanları Tablo-2’de gösterilmektedir.

Sıra	Ülke	Askeri Güç Puanı	Sıra	Ülke	Askeri Güç Puanı	Sıra	Ülke	Askeri Güç Puanı
01	ABD	19.898	11	Mısır	3.084	21	Kuzey Kore	2.134
02	Rusya	11.450	12	Almanya	3.063	22	İspanya	2.102
03	Çin	11.364	13	Pakistan	3.061	23	Ukrayna	2.018
04	Hindistan	6.463	14	S.Arabistan	2.916	24	Tayvan	1.808
05	G. Kore	4.712	15	Brezilya	2.853	25	Cezayir	1.674
06	Fransa	4.468	16	İtalya	2.820	26	Polonya	1.643
07	Japonya	4.118	17	İsrail	2.805	27	Vietnam	1.542
08	Türkiye	4.065	18	Endonezya	2.561	28	BAE	1.539
09	İngiltere	4.031	19	Avustralya	2.504	29	Yunanistan	1.520
10	İran	3.148	20	Kanada	2.302	30	Tayland	1.468

Tablo-2; Küresel Askeri Güç Sıralaması ve Ülke Puanları

Tablo-2 incelendiğinde ilk 30 askeri gücün dört güç kategorisine ayrıldığı söylenebilir. İlk kategorideki ülkeler ABD, Rusya ve Çin’den ibarettir. Hindistan birinci kategoriye dâhil edilmemiştir. Bu yalnızca aradaki puan farkı ile ilişkili değildir. **Birinci kategorideki ülkeler yüksek sayıda insan gücüne, silah sistemlerine, lojistik ve ekonomik kaynaklara sahip olmanın yanında, kuvvet aktarma kabiliyeti ve çok yönlü harekât yetenekleri olan, bu yetenekleri başka bir güce ihtiyaç duymadan sürdürebilen, ileri teknoloji ürünler tasarlayıp üretebilen ve diğer ülkelere savunma ürünleri ihraç edebilen ülkelerdir.** İkinci kategoride Hindistan, G.Kore, Fransa, Japonya, Türkiye ve İngiltere yer almaktadır. İngiltere ve Fransa kendi kendilerine yeterlilikleri, dünyanın farklı bölgelerinde askeri üslere sahip olması ve kuvvet aktarma gibi özel yetenekleri bakımından birinci kategorideki ülkelere benzemekle birlikte, kaynaklarının sınırlı oluşu ve askeri güçlerinin sayıca küçüklüğü onları ikinci kategoriye dâhil etmektedir. Üçüncü kategorideki ülkeler ise sayıca veya nitelikçe yüksek askeri kapasiteye sahip bölgesel güçlerdir. Bu ülkeler İran, Mısır, Almanya, Pakistan, S.Arabistan, Brezilya, İtalya, İsrail, Endonezya, Avustralya, Kanada, Kuzey Kore ve İspanya’dan oluşmaktadır. Bu ülkelerin bir kısmı yüksek sayıdaki insan gücü ve silah sistemleri nedeniyle, bir kısmı ülkenin ve kaynaklarının büyüklüğünden dolayı, bir kısmı ise sayıca küçük olmayan ve gelişmiş askeri yetenekleri ile bu kategoridedirler. Dördüncü kategorideki ülkeler ise diğerlerine kıyasla sınırlı askeri kapasiteye sahip ülkelerdir.

ABD hâlihazırda açık puan farkı ile birinciliğini korumaktadır. İnsan gücü (Çin önde) ve kara gücü (Rusya önde) dışında diğer tüm alanlarda ABD birinci sıradadır ve özellikle hava gücü çok açık farkla diğer ülkelerin ilerisindedir. Sıralamada en dikkat çekici olan Çin ile Rusya arasında çok az puan farkı bulunmasıdır. **Rusya’nın doğrudan askeri ölçütlerden oluşan askeri yetenek puanı Çin’den belirgin şekilde yüksek olmasına rağmen askeri gücü destekleyen diğer ölçütler nedeniyle Çin, Rusya’ya çok yakın bir askeri güç puanına sahiptir.** Hindistan uzun yıllardır devam eden dördüncü sıradaki yerini korumaktadır. Yüksek sayıdaki gelişmiş konvansiyonel askeri yetenekleri ve asker mevcutları Güney Kore’yi tartışmasız şekilde beşinci sırada konumlandırmaktadır. Fransa’nın altıncı ve İngiltere’nin dokuzuncu sırada olmaları sürpriz değildir. Konvansiyonel askeri yetenekleri ve asker mevcutları düşük olmasına rağmen, yüksek harekât tecrübesi, füze ve füze savunma yetenekleri, gelişmiş savunma sanayisi ve çok sayıda ülkedeki askeri üsleri bu iki ülkeyi öne çıkarmaktadır. **Japonya ve Türkiye’nin**

puanları birbirine yakındır. Japonya'yı özellikle donanması ve ülkenin ekonomik gücü, Türkiye'yi ise başta kara gücü olmak üzere askeri yetenekleri ve yüksek harekât tecrübesi yükseltmektedir.

Onuncu sıradan itibaren geriye doğru ülkeler arasındaki puan farkları birbirlerine oldukça yakındır. Dolayısı ile ülkelerin kazanacakları yeni yeteneklere bağlı olarak yıllık değerlendirmelerde sıralarının değişmesi çok yüksek olasılıktır. **Örneğin, Mısır'ın vermiş olduğu siparişleri teslim alması ile birlikte İran'ı geçeceği tahmin edilebilir.** İran'ın bu yıl onuncu sırada olması sürpriz olarak görülebilir. İran her ne kadar eski nesil konvansiyonel sistemlere sahip olsa da, yüksek sayıdaki roket ve füze mevcutları, personel sayısı, petrol üreten ülke olması, önemli miktarda ihtiyaçlarını kendi savunma sanayinden karşılaması ve bazı alanlardaki operasyonel yetenekleri ile birçok ülkeyi geride bırakmıştır.

Brezilya ve Endonezya ekonomisi büyüyen ve endüstrisi gelişen iki büyük ülkedir. Ancak diğer büyük ülkelere göre askeri güçleri küçüktür ve harekât yetenekleri sınırlıdır. **Dolayısı ile farklı endekslerde gösterilenlerin aksine Brezilya ve Endonezya'nın kısa vadede ilk on askeri güç arasına girmeleri pek olası görünmemektedir.**

Ukrayna Donbas ve Kırım'da devam eden kriz durumu nedeniyle askeri yeteneklerini sürekli olarak geliştirdiğinden yirmi üçüncü sıraya yükselmiştir. Cezayir, Mısır'dan sonra Afrika'nın ikinci büyük askeri gücüdür. Birleşik Arap Emirlikleri ise son yıllarda edindiği yeni yeteneklerle sırasını yükselten bir askeri güçtür. Yirmi dokuzuncu sıradaki Yunanistan'ın verdiği siparişleri teslim alması sonrasında sırasının birkaç basamak yükselmesi olasıdır.

Aşağıda Tablo-3'te yalnızca askeri yeteneklere göre sıralama gösterilmektedir.

Sıra	Ülke	Askeri Yetenekler Puanı ve Toplam Güç Puanı İçindeki Oranı		Sıra	Ülke	Askeri Yetenekler Puanı ve Toplam Güç Puanı İçindeki Oranı	
01	ABD	13.240	% 67	16	S.Arabistan	1.836	% 63
02	Rusya	7.780	% 68	17	Avustralya	1.741	% 69
03	Çin	5.804	% 51	18	Ukrayna	1.315	% 65
04	Hindistan	3.113	% 48	19	İspanya	1.300	% 62
05	Fransa	3.020	% 67	20	Cezayir	1.286	% 77
06	G. Kore	2.901	% 61	21	Yunanistan	1.177	% 77
07	Türkiye	2.892	% 71	22	Polonya	1.163	% 70
08	İngiltere	2.837	% 69	23	Kanada	1.135	% 50
09	Japonya	2.517	% 61	24	BAE	1.109	% 71
10	Pakistan	2.237	% 73	25	Tayvan	1.081	% 60
11	İsrail	2.110	% 75	26	Endonezya	1.074	% 42
12	Mısır	2.057	% 66	27	Brezilya	1.026	% 36
13	İran	2.029	% 64	28	Kuzey Kore	929	% 44
14	İtalya	1.889	% 67	29	Vietnam	922	% 60
15	Almanya	1.844	% 60	30	Tayland	909	% 62

* Tablo-3; Yalnızca Askeri Yeteneklere Göre Sıralama

Askeri yeteneklerin toplam askeri güç puanı içerisindeki oranlarına bakıldığında; % 60-70 arasındaki oranların dengeli bir dağılım olduğu söylenebilir. Bu duruma göre Çin, Hindistan, Endonezya, Kanada, Brezilya ve Kuzey Kore'nin askeri yeteneklerinin toplam askeri güç içerisindeki ağırlığı düşüktür. Bu ülkelerin askeri güç sıralamasında üst sıralarda olmasında, diğer ulusal güç unsurlarının askeri yeteneklere göre payı daha yüksektir. Çok kalabalık bir asker mevcuduna ve yüksek sayıda

konvansiyonel silah sistemine sahip olan Kuzey Kore'nin askeri yetenek puanının düşüklüğü, sahip olduğu silah sistemlerinin çok eski olmasından kaynaklanmaktadır. Diğer ülkelerin tamamı büyük kaynaklara sahip ülkelerdir. Bu nedenle askeri yeteneklerinin üzerinde bir askeri güce sahiptirler. Diğer taraftan, Türkiye, Pakistan, İsrail, Cezayir, Yunanistan ve Birleşik Arap Emirlikleri'nin askeri yeteneklerinin toplam askeri güç içerisindeki ağırlığı diğer ulusal güç unsurlarına göre biraz daha fazladır.

Aşağıda Tablo-4'te ise askeri gücü ağırlıklı şekilde kara askeri yetenekleri ve insan gücüne dayanan ülkeler oransal olarak yukarıdan aşağıya doğru sıralanmıştır. Aşağıdaki tablodan Asya ve Ortadoğu askeri güçlerinin önemli bir kısmının kara gücü ve insan gücü ağırlıklı olduğu görülmektedir. **Ülkeye özgü özel durumlar ve bazı istisnalar dışında, % 40 ve üzerindeki oranlara sahip ülkelerin hava ve deniz kuvvetleri ile diğer özel bazı askeri yeteneklerinin henüz yeterince gelişimini tamamlamadığı sonucu çıkarılabilir. Güney Kore'nin durumu diğerlerinden farklıdır ve ayrı bir başlık olarak ilerleyen bölümlerde incelenecektir.**

Türkiye'nin hafif şekilde yüksek olan % 31'lik oranı diğer ülkelere kıyasla dengeli sayılabilecek bir orandır. Bu oranın kısmen yüksek oluşu, asker mevcutlarının yüksekliğinden ziyade uzun yıllardır devam eden terörle mücadele görevleri ve Irak ile Suriye gibi çatışma bölgelerinden kaynaklanan tehditler nedeniyle büyük bir kara gücüne duyulan ihtiyaçtan kaynaklanmaktadır. Brezilya, Endonezya, Kanada ve Avustralya'nın oranlarının düşük olması ise, bu ülkelerin hava ve deniz kuvvetlerinin büyüklüğünden daha çok kara kuvvetlerinin küçüklüğünden ve askeri yetenekler dışındaki diğer ulusal güç puanlarının yüksekliğinden kaynaklanmaktadır.

Ülke	Kara Askeri Sistemleri ve İnsan Gücü Puanlarının Toplam Askeri Güç İçindeki Ağırlığı	Ülke	Kara Askeri Sistemleri ve İnsan Gücü Puanlarının Toplam Askeri Güç İçindeki Ağırlığı
01	Kuzey Kore	16	Tayland
02	Vietnam	17	Brezilya
03	Ukrayna	18	Polonya
04	G. Kore	19	Yunanistan
05	Tayvan	20	İsrail
06	Mısır	21	Endonezya
07	Hindistan	22	İtalya
08	Pakistan	23	ABD
09	Cezayir	24	Almanya
10	İran	25	Japonya
11	Çin	26	Fransa
12	Rusya	27	İngiltere
13	S.Arabistan	28	Avustralya
14	BAE	29	İspanya
15	Türkiye	30	Kanada

* Tablo-4; Askeri Güçleri, Kara Askeri Yetenekleri ve İnsan Gücü Ağırlıklı Olan Ülkeler Sıralaması

Aşağıda Tablo-5'te ise ülkeler sahip oldukları kara, deniz, hava ve diğer askeri yetenek puanlarına göre sıralanmışlardır. Her bir yeteneğe ilişkin ölçütler hakkında birinci bölümde bilgi verilmiştir.

Sıra No.	Kara Askeri Sistemleri Puanı		Deniz Askeri Sistemleri Puanı		Hava Askeri Sistemleri Puanı**		Diğer Askeri Yetenekler Puanı	
	Ülke	Puan	Ülke	Puan	Ülke	Puan	Ülke	Puan
01	Rusya	3.047	ABD	2.297	ABD	5.657	ABD	2.450
02	ABD	2.836	Çin	1.743	Rusya	1.812	İngiltere	1.860
03	Çin	1.816	Rusya	1.236	Çin	1.270	Fransa	1.765
04	G. Kore	1.187	Japonya	707	Hindistan	689	Rusya	1.685
05	Mısır	973	Hindistan	608	G. Kore	528	Türkiye	1.230
06	Türkiye	880	G. Kore	501	Japonya	505	Avustralya	1.175
07	İran	823	Fransa	398	Fransa	503	Hindistan	1.120
08	Hindistan	696	İngiltere	372	Türkiye	486	İsrail	1.120
09	S.Arabistan	691	İtalya	302	S.Arabistan	457	Almanya	1.070
10	Ukrayna	673	Türkiye	296	Pakistan	415	Çin	975
11	Pakistan	639	Mısır	252	İsrail	348	Japonya	920
12	Cezayir	530	Endonezya	244	Mısır	327	İspanya	850
13	İsrail	524	K.Kore	243	İngiltere	309	İtalya	835
14	Tayvan	481	İran	239	Almanya	308	Kanada	830
15	Vietnam	466	Avustralya	213	İtalya	302	Pakistan	825
16	İtalya	450	Yunanistan	204	İran	262	Polonya	725
17	Kuzey Kore	450	Tayvan	200	Brezilya	239	İran	705***
18	BAE	410	Pakistan	178	İspanya	236	G. Kore	685
19	Japonya	385	Almanya	177	Yunanistan	212	Mısır	685
20	Fransa	354	İspanya	167	Avustralya	199	S.Arabistan	600
21	İngiltere	296	Cezayir	151	Endonezya	168	Endonezya	550
22	Almanya	289	Brezilya	147	K.Kore	161	Yunanistan	520
23	Polonya	270	Tayland	137	BAE	157	Brezilya	500
24	Yunanistan	241	Vietnam	134	Tayland	129	Ukrayna	500
25	Tayland	168	İsrail	118	Cezayir	128	Cezayir	475
26	Avustralya	154	Kanada	108	Ukrayna	124	Tayland	475
27	Brezilya	140	S.Arabistan	88	Polonya	118	BAE	465
28	Endonezya	112	BAE	77	Kanada	114	Tayvan	300
29	Kanada	83	Polonya	50	Tayvan	100	Vietnam	250
30	İspanya	47	Ukrayna	18	Vietnam	72	K. Kore	75***

* Tablo-5; Kara, Deni Hava ve Diğer Askeri Yetenek Puanlarına Göre Ülkelerin Sıralaması

** Hava Askeri Yeteneklerine Kara ve Deniz Kuvvetlerindeki uçak ve helikopterler ile SİHA'lar dâhildir. SİHA sayılarına ilişkin veriler olmadığından ülkeler yeteneklerine göre dört gruba ayrılarak puanlama yapılmıştır.

***İran ve K.Kore'ye BMGK kararı ile ambargo uygulandığından diğer askeri yetenekler puanında bir miktar azaltma yapılmıştır.

ABD'nin hava gücü çok belirgin şekilde Rusya ve Çin'den yüksektir. Çin deniz gücü de Rusya'yı geçmiştir. Hindistan'ın deniz ve hava sistemleri kara sistemlerine göre daha niteliklidir. İngiltere, Fransa, Türkiye, Avustralya, İsrail ve Almanya'nın sahip olduğu diğer askeri yetenekler, bu ülkelerin

askeri yetenekleri içerisinde oldukça yüksek bir ağırlığa sahiptir. Dolayısı ile bu özel yetenekler, ilgili ülkeleri üst sıralara taşımaktadır.

3. RUSYA VE ÇİN DENK ASKERİ GÜÇLER HALİNE Mİ GELDİ?

Çin toplam askeri güç puanına göre Rusya'ya çok yaklaşmıştır. Ancak yine de **kara, deniz ve hava silah sistemleri ile diğer önemli askeri yeteneklerden oluşan "Askeri Yetenek" puanına göre Çin hala belirgin şekilde Rusya'nın gerisindedir** (Bakınız Tablo-6 ve Grafik-1). On üç binden fazla tanka ve dört binden fazla uçağa sahip olan Rusya, kara ve hava yetenekleri bakımından sayıca ve nitelikçe Çin'den oldukça öndedir. Ancak deniz gücü kıyaslamasında ise son yıllarda yeteneklerini sürekli artıran Çin'in gerisine düşmüş bulunmaktadır. Güney Çin Denizi'nde ABD ile karşı karşıya gelen Çin, aynı zamanda Ortadoğu ve Afrika bölgelerinde etki alanını genişletmek için deniz gücünü hızlı bir şekilde artırmaya başlamıştır. Çin donanması sayıca ABD donanmasını da geçmiştir, ancak nitelikler bakımından hala ABD donanması açık fark ile Çin'in önündedir. Çin'in diğer askeri yetenekler puanı ise Rusya'nın gerisindedir. **Bu fark Çin'in askeri harekât deneyimi eksikliği, az sayıda ülkede üslerinin bulunması ve askeri ittifak ilişkilerinin Rusya'ya göre daha sınırlı olmasından kaynaklanmaktadır.**

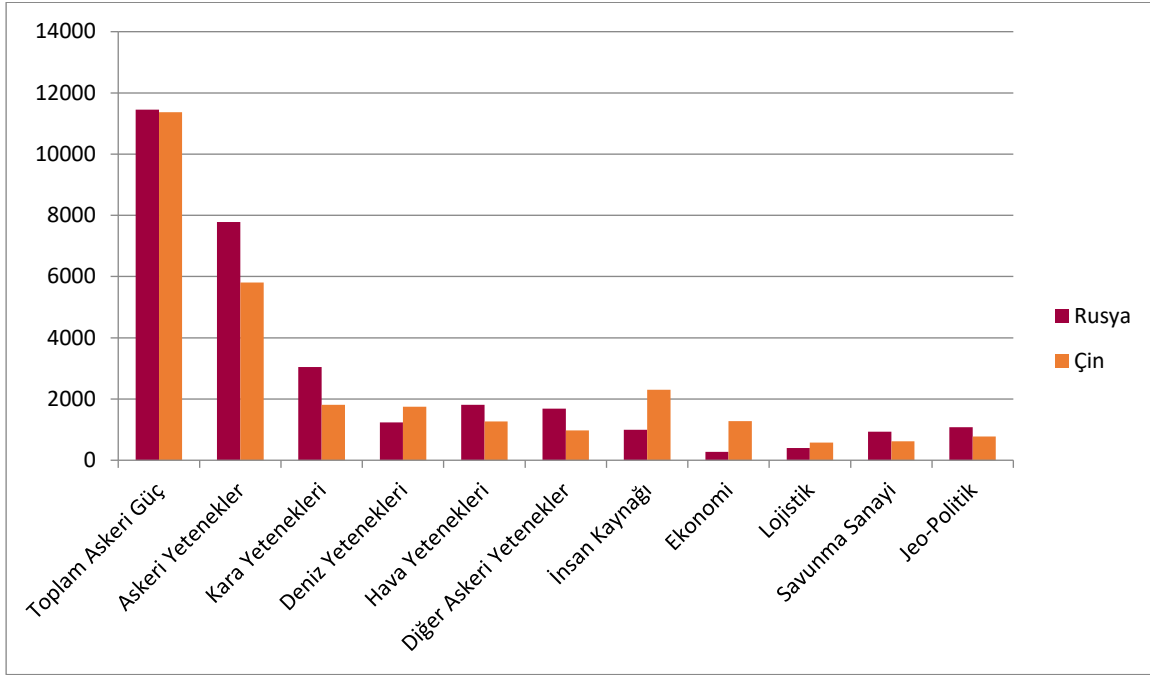
Çin'in iki yüz milyar dolara yaklaşan ve ekonomi puanı içerisinde de önemli bir ağırlığa sahip olan savunma bütçesi, Rusya'ya kıyasla önemli bir avantaj sağlamaktadır. **Yüksek savunma bütçesi ve gelişen savunma sanayisi Çin'e projeleri süratli bir şekilde sonuçlandırma ve kara, hava ve deniz yeteneklerini hızlı bir şekilde yenileştirme olanağı tanımaktadır.** Örneğin, 23 Nisan 2021'de Çin bir nükleer yakıtlı stratejik balistik füze denizaltısını, bir büyük destroyeri ve bir amfibi hücum gemisini aynı günde hizmete sokmuştur. Her ne kadar küresel silah pazarında %20'lik bir paya sahip olan Rus savunma sanayisi mevcut durumda Çin'den ileride olsa da, Çin savunma sanayisi çok hızlı bir şekilde büyümektedir. 2020 yılında sekiz Çin şirketi dünyanın ilk yüz savunma sanayi şirketi arasında yer almış ve bu şirketler yüz seksen milyar doların üzerinde yıllık gelir elde etmişlerdir.¹ Savunma ürünleri ihracatında ABD, Rusya ve Fransa'nın gerisinde olan Çin'in, küresel savunma pazarındaki payının artacağı beklenmektedir. Ortadoğu ülkelerine silah satışını artırmaya başlayan Çin, 2018 yılında toplam ihracat rakamlarına göre Almanya'yı geçmiştir ve küresel silah pazarında %8'lik paya sahip olan Fransa, Çin'in Ortadoğu ve Afrika pazarındaki artan rekabetinden endişe duymaktadır.

Çin'in hızla yükselen askeri yeteneklerinin orta vadede Rusya'yı geçebileceği değerlendirilmektedir. 2035 sonrasında da ABD askeri gücünü geçme olasılığı vardır ve bu durum ABD'yi ciddi bir şekilde endişelendirmektedir.

Ülke	Toplam Askeri Güç Puanı	Askeri Yetenek Puanı					İnsan Gücü Puanı	Ekonomi Puanı	Lojistik Puanı	Savunma Sanayi Puanı	Geo-Politik Puanı
		Kara Askeri Sistemleri Puanı	Deniz Askeri Sistemleri Puanı	Hava Askeri Sistemleri Puanı	Diğer Askeri Yet. Puanı	Toplam Askeri Yetenek Puanı					
Rusya	11.450	3.047 % 28	1.236 % 12	1.812 % 12	1.685 % 16	7.780 % 68	990 % 9	273 % 3	395 % 3	932 % 8	1.080 % 9
Çin	11.364	1.816 % 16	1.743 % 16	1.270 % 11	975 % 8	5.804 % 51	2.298 % 20	1.281 %11	579 % 5	622 % 5	780 % 7

* Tablo-6; Çin ve Rusya Askeri Güç Kıyaslaması

¹ Top 100 for 2020, Defense News, <https://people.defensenews.com/top-100/>, 25 Mayıs 2021

* Grafik-1; Çin ve Rusya Askeri Güç Kıyaslaması

4. BEŞİNCİ SIRADAKİ GÜNEY KORE

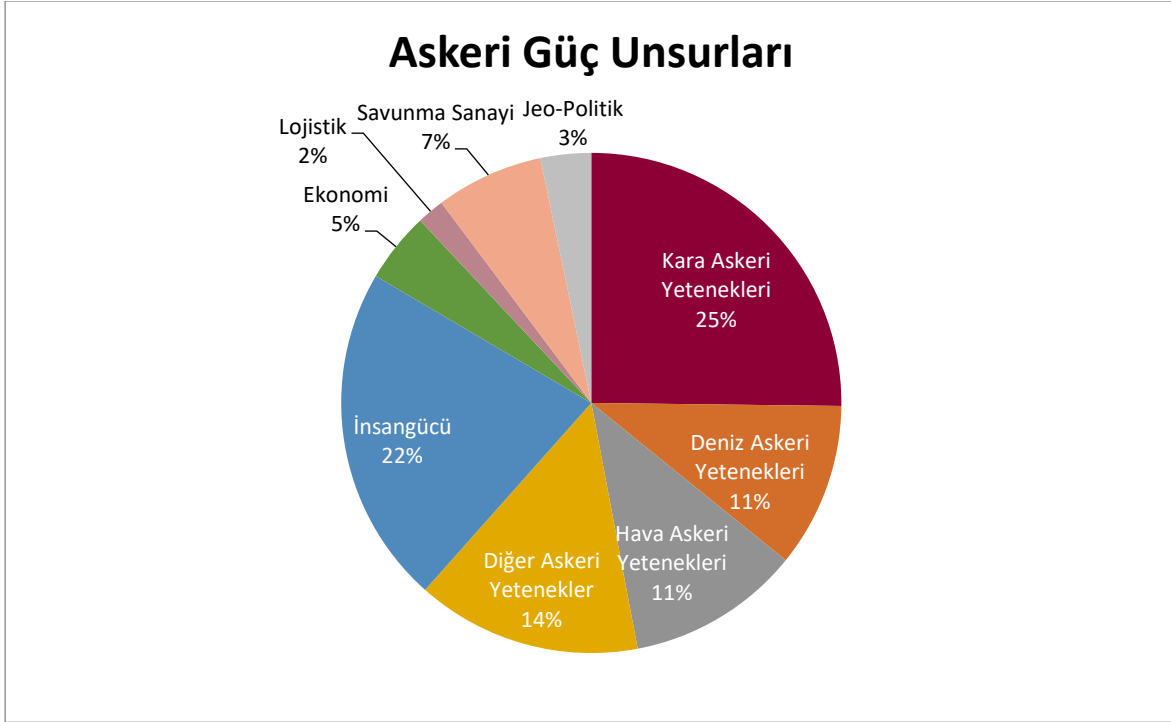
Güney Kore dünyanın beşinci askeri gücü haline gelmiştir. Güney Kore'nin askeri gücünün artması devam eden Kuzey Kore tehdidi, artan Çin tehdidi, gelişen ekonomisi ve ABD'ye olan askeri bağımlılıktan kurtulma politikasının bir sonucudur. **Her ne kadar büyük bir deniz ve hava gücüne sahip olsa da, Güney Kore silahlı kuvvetlerinin esas ağırlığını kara gücü oluşturmaktadır.** Nüfusu kalabalık olmamasına rağmen, 600.000 aktif ve 3 Milyon yedek asker mevcuduna sahip olması, Güney Kore'nin insan gücü puanını, dolayısı ile de askeri güç puanını önemli ölçüde yükseltmiştir. Yukarıda Tablo 4'te görüleceği üzere insan gücü ve kara yetenekleri toplam askeri güç puanının %47'sini oluşturmaktadır. Bu iki başlıktaki puan Batı ülkelerine kıyasla oldukça yüksektir. Örneğin oldukça dengeli sayılabilecek bir güç dağılımına sahip İtalya'da insan gücü ve kara gücünün toplam askeri güç içerisindeki ağırlığı %23 seviyesindedir. Türkiye'de bu oran %31'dir. Harekât deneyimi eksikliği, bir diğer ülkelerde üslerinin bulunmaması ve balistik füze yeteneklerinin sınırlı oluşu nedeniyle Güney Kore'nin diğer askeri yetenekler puanı düşüktür. **Güney Kore'nin beşinci sırada olması yalnızca insan gücü ve kara gücü ölçütleri ile açıklanamaz.** Örneğin Güney Kore'nin deniz gücü kendisini takip eden Fransa, İngiltere ve Türkiye gibi ülkelerin her birinin deniz gücünden, hava gücü de bu üç ülke ve Japonya'nın her birinin hava gücünden daha öndedir. Güney Kore çoğunluğu yeni sayılabilecek 1,500'den fazla uçağa ve yaklaşık 250 gemiden oluşan modern bir donanmaya sahiptir. Güney Kore'nin ekonomi puanı da kendi kategorisindeki ülkelere göre iyi durumdadır. Örneğin Güney Kore'nin ekonomi puanı Almanya dışındaki diğer tüm Avrupa ülkelerinden daha yüksektir.

Çeşitli endekslerde Japonya, Güney Kore'nin önünde gösterilmiştir. **Japonya'nın Güney Kore'nin önünde olması çok gerçekçi değildir.** Askeri yetenekler bakımından Japonya yalnızca deniz gücü bakımından Güney Kore'den üstündür. Hava gücü bakımından her iki ülke denk sayılabilir. Japonya'nın Güney Kore'ye göre avantajlı taraflarını deniz gücü, ekonomi ve lojistik puanları

oluşturmaktadır. Aşağıda Tablo-7’de ve Grafik-2’de Güney Kore’nin askeri güç unsurlarının dağılımı gösterilmektedir.

Ülke	Toplam Askeri Güç Puanı	Askeri Yetenek Puanı					İnsan Gücü Puanı	Ekonomi Puanı	Lojistik Puanı	Savunma Sanayi Puanı	Jeo-Politik Puanı
		Kara Askeri Sistemleri Puanı	Deniz Askeri Sistemleri Puanı	Hava Askeri Sistemleri Puanı	Diğer Askeri Yet. Puanı	Toplam Askeri Yetenek Puanı					
Güney Kore	4.712	1.187 %25	501 %10	528 %11	685 %15	2.901 %61	1.032 %22	214 %5	83 %2	328 %7	154 %3

* Tablo-7; Güney Kore Askeri Güç Puanı

* Grafik-2; Güney Kore Askeri Güç Unsurları

6. FRANSA, JAPONYA, TÜRKİYE VE İNGİLTERE’NİN DURUMU

Küresel askeri güç sıralamasında altıncı olan Fransa, yedinci olan Japonya, sekizinci olan Türkiye ve dokuzuncu olan İngiltere’nin puanları birbirlerine yakındır. Bu dört ülkenin her birinin diğerinden farklı üstünlükleri vardır. Aşağıda Tablo-8 ve Tablo-9’da dört ülkenin sahip olduğu yetenekler ve güç unsurları puan kıyaslaması sunulmaktadır.

	Toplam Askeri Güç Puanı	Kara Askeri Sistemleri Puanı	Deniz Askeri Sistemleri Puanı	Hava Askeri Sistemleri Puanı	Diğer Askeri Yet. Puanı	Toplam Askeri Yet. Puanı	İnsan Gücü Puanı	Ekonomi Puanı	Lojistik Puanı	Savunma Sanayi Puanı	Jeo-Politik Puanı
01	Fransa 4.468	Türkiye 880	Japonya 707	Japonya 505	İngiltere 1.860	Fransa 3.020	Türkiye 374	Japonya 456	Japonya 335	Fransa 620	Türkiye 332
02	Japonya 4.118	Japonya 385	Fransa 398	Fransa 503	Fransa 1.765	Türkiye 2.892	Japonya 292	Fransa 175	İngiltere 136	İngiltere 527	İngiltere 308
03	Türkiye 4.065	Fransa 354	İngiltere 372	Türkiye 486	Türkiye 1.230	İngiltere 2.837	Fransa 253	İngiltere 122	Fransa 126	Türkiye 300	Fransa 274
04	İngiltere 4.031	İngiltere 296	Türkiye 296	İngiltere 309	Japonya 920	Japonya 2.517	İngiltere 226	Türkiye 75	Türkiye 92	Japonya 216	Japonya 266

* Tablo-8; Fransa, Japonya, Türkiye ve İngiltere Askeri Güç Puanları

	Ülkeler	Tank Sayısı	Zırhlı Araç Sayısı	Uçak Sayısı	Av/Önleme/ Taarruz Uçağı Sayısı	Gemi Sayısı	Uçak ve Hlkp. Gemisi Sayısı	Destroyer Fırkateyn Kruvazör Sayısı	Denizaltı Sayısı	Helikopter Sayısı	Taarruz Helikopteri Sayısı
01	Fransa	406	6.420	1.057	269	180	4	22	10	432	69
02	Japonya	1.004	5.500	1.480	273	155	4	37	20	552	119
03	Türkiye	3.045	11.630	1.056	206	149	-	26	12	471	104
04	İngiltere	109	5.500	738	134	88	2	19	11	269	38

* Tablo-9; Fransa, Japonya, Türkiye ve İngiltere'nin Konvansiyonel Askeri Yetenekleri (Küresel Ateş Gücü Endeksindeki ² veriler kullanılmıştır.)

Fransa uzay dâhil birçok alanda önemli askeri yeteneklere ve dünyanın önde gelen savunma sanayilerinden birisine sahiptir. Deniz ve hava yetenekleri bakımından büyük sayılabilecek bir gücü olan Fransa'nın kara askeri yetenekleri ise oldukça küçüktür. Fransa için temel güçlük, az sayıda kuvvetle aynı anda birden çok bölgede gerekli hazırlığa ve operasyonel kapasiteye sahip olabilmek güçlüğüdür. Bu nedenle Fransa, AB ve NATO üyesi olmanın avantajlarından yararlanmanın yanı sıra küresel çapta ikili savunma iş birliği ve ortaklık girişimlerine de büyük önem vermektedir. **Daha ziyade düzensiz güçlerle mücadeleye odaklı bir kara askeri gücüne sahip olan Fransa, herhangi bir devlet veya devletler grubu ile savaş olasılığına göre kara gücü de dâhil olmak üzere tüm konvansiyonel askeri yeteneklerini geliştirmeye yönelik yeni bir gelişim ve modernizasyon programını yürürlüğe koymuştur.** Bu kapsamda savunma bütçesini her yıl belirli bir oranda artırmaktadır. Fransa Silahlı Kuvvetlerinin 2017'de 40,8 milyar Avro olan bütçesi, 2021 yılına gelindiğinde 49,7 milyar Avro olmuştur.³ Ancak tüm bunlara rağmen Fransa'nın altıncı sıradaki yerini, askeri kapasitesini hızlı bir şekilde artıran Japonya veya Türkiye'ye kaybetme olasılığı vardır.

Toplam askeri güç puanına göre Fransa'nın ardından yedinci sırada olan Japonya, salt askeri yetenekler bakımından Türkiye ve İngiltere'nin de gerisindedir (Bakınız Tablo -8). Kara, deniz ve hava yetenekleri ile insan gücü, ekonomi ve lojistik puanı Fransa'dan daha yüksek olan Japonya'yı, Fransa'nın gerisinde bırakan iki husus vardır. Birincisi diğer askeri yetenekler kapsamındaki konular, diğeri de savunma sanayisidir. Balistik füzeler, özel kuvvetler, askeri ittifak üyeliği, jandarma vb. yarı askeri kuvvetler, diğer ülkelerdeki askeri üsler ve harekât tecrübesi ölçütleri Japonya'nın diğer askeri yetenekler puanını düşürmektedir. Esasen Japonya'nın diğer askeri yetenekler puanı İngiltere ve Türkiye'den de düşüktür (Bakınız Tablo-8). **Dünyanın en gelişmiş sanayi devletlerinden birisi olan Japonya'nın, şaşırtıcı bir şekilde savunma sanayisi küçük bir sektördür.** Zırhlı araçlar, top, uçak ve gemi üretebilen ve ülkesinin savunma ihtiyaçlarının önemli bir kısmını karşılayan Japonya'nın dünyadaki ilk yüz savunma şirketi arasında yalnızca tek bir şirketi vardır ve savunma ürünleri ihracatında Japonya, dünyadaki ilk yirmi ülke arasında değildir. Bunun üç temel nedeni vardır. Birincisi 2. Dünya Savaşı sonrasında yapılan anayasanın yorumlanmasından kaynaklanan ihracat kısıtlamaları, ikincisi ABD'ye olan aşırı askeri bağımlılık ve üçüncüsü de savunma sanayinin yeterince karlı bir sektör olarak görülmemişidir. Ancak son yıllarda artan Çin tehdidinde karşı Japon Silahlı Kuvvetlerinde ve Savunma Sanayisinde hızlı bir yükseliş göze çarpmaktadır. Batı'nın müttefiki olan Japonya'nın askeri yükselişi yalnızca rakiplerini değil, 2.Dünya Savaşı tecrübeleri nedeniyle Asya-Pasifik bölgesindeki diğer Batı müttefiki olan ülkeleri de endişelendirmektedir.

² Global Firepower 2021, <https://www.globalfirepower.com/>, 22 Mayıs 2021

³ HARKUL Akdeniz Savunma Raporu: Fransa Savunma Analizi, 15 Şubat 2021, <https://harkul.com.tr/wp-content/uploads/2021/02/HARKUL-Akdeniz-Savunma-Raporu-Fransa-Savunma-Analizi-15-Subat-2021.pdf>,

Çok özel bir coğrafyada bulunan sekizinci sıradaki Türkiye jeo-politik ve tarihsel nedenlerle her zaman büyük bir askeri güce sahip olmuştur. **Doğudan ve Batı'dan kaynaklanan çok yönlü simetrik ve asimetrik tehditlerle mücadele eden Türkiye'nin kara gücü dünyanın altıncı büyük kara gücüdür ve dördüncü büyük askeri güç olan Hindistan'ın kara gücünden daha öndedir.** Türkiye'nin Hindistan'dan daha yüksek bir kara gücü puanına sahip olması, çok sayıda yeni nesil zırhlı araca, topçu silahlarına ve ÇNRA sistemlerine sahip olmasından kaynaklanmaktadır. **Türkiye son yıllarda deniz gücünü de milli üretimlerle hızlı bir şekilde büyütmüş ve geliştirmiştir.** Devam eden projelerin tamamlanması ile birlikte onuncu sıradaki Türk deniz gücünün önümüzdeki üç yıl içerisinde İtalya'yı geçeceği ve Fransa ile İngiltere'nin deniz gücü puanına yaklaşacağı değerlendirilebilir. Rusya'dan S-400 Hava ve Füze Savunma Sistemi aldığı için ABD tarafından üretici ortak olduğu F-35 projesinden çıkarılma girişimi ile karşılaşan Türkiye'nin hava gücü esas olarak F-16'lardan oluşmaktadır. **Beşinci nesil savaş uçaklarını henüz envanterine alamayan Türkiye'nin hava gücünün sekizinci sırada bulunmayı başarması, çok sayıda uçağa ve üstün yetenekli SİHA'lara sahip olması ile açıklanabilir.** Türkiye'nin yeni nesil uçak alımı konusundaki belirsizlik halen devam etmektedir. Önümüzdeki on yıl içerisinde Türkiye, Milli Muharip Uçak projesi ile hava gücünün etkinliğini artırmayı hedeflemektedir. NATO üyesi olan Türkiye'nin on üç ülkede askeri üsleri vardır ve Türk Silahlı Kuvvetleri son derece yüksek harekât tecrübesine sahiptir. Bu özellikleri ile Türkiye'nin diğer askeri yetenekler puanı da yüksektir. NATO üyesi olarak Batı ittifakının bir parçası olmasına rağmen askeri malzeme transferlerinde değişik zamanlarda Batı ülkelerince uygulanan siyasi engellemeler, Türkiye'nin kendi kendine yeterli bir savunma sanayisine sahip olması ile sonuçlanmıştır. Savunma ürünleri ihtiyaçlarının yaklaşık %80'ini kendi iç pazarından karşılayan Türkiye, son yıllarda gerçekleştirdiği silah satışları ile de dünyanın on üçüncü büyük savunma ihracatçısı olmuştur.⁴ 2020 yılında dünyadaki ilk yüz şirket arasında yedi Türk savunma sanayi şirketi yer almıştır. Askeri yetenekleri yüksek olan Türkiye'nin, askeri gücü destekleyen unsurlardan ekonomi ve lojistik puanı kategorisinde yer aldığı diğer ülkelere kıyasla düşüktür. Ekonomi puanının düşüklüğü Gayri Safi Milli Hasıla, Döviz Rezervleri ve Savunma Bütçesi ile ilgilidir. 2020 rakamlarına göre Türkiye'nin savunma bütçesi 17,7 Milyar Dolardır (İngiltere 59,2, Fransa 52,7, Japonya 49,1 Milyar Dolar).

İngiltere küçük fakat etkinliği yüksek bir askeri güce sahiptir. İngiltere'nin kara gücü yirmi bir, deniz gücü sekiz ve hava gücü on üçüncü sırada olmasına rağmen toplam askeri gücü ile dokuzuncu sıraya yerleşmesi çok yüksek olan diğer askeri yetenekler puanı ve askeri gücü destekleyen yüksek ulusal güç unsurları puanına bağlıdır (Bakınız Tablo-5 ve Tablo-8). **İngiltere, gelişmiş hava-füze savunma ve balistik füze yetenekleri, son derece deneyimli özel kuvvetler ve deniz piyadeleri, askeri ittifaklar ve işbirlikleri, yirmi altı ülkedeki askeri üsleri, yetkin subay kadrosu ve yüksek harekât tecrübesi ile ABD'den sonra en yüksek diğer askeri yetenekler puanına sahip ikinci ülkedir.** Askeri gücü destekleyen unsurlar bakımından İngiltere'nin yüksek bir savunma sanayi puanı vardır. Ancak, halen dünyanın altıncı büyük silah ihracatçısı olan İngiltere'nin dünya silah ihracatındaki payı son beş yıllık dönemde % 27 oranında azalmıştır.⁵ İngiltere'nin son yıllarda yeniden artırılmaya başlanan savunma bütçesi Fransa ve Japonya'dan yüksek olmasına rağmen, ekonomi puanı bu ülkelere daha düşüktür. İngiltere'nin kısa ve orta vadede dokuzuncu büyük askeri güç olma kabiliyetini

⁴ Trends in International Arms Transfers -2020, SIPRI Fact Sheet, March 2021, https://sipri.org/sites/default/files/2021-03/fs_2103_at_2020.pdf , 26 Mayıs 2021

⁵ A.g.b.

koruyabileceği, ancak sınırlı kaynakları ve takip eden ülkelerin sürekli askeri güçlerini artırmaları nedeniyle uzun vadede ilk 10 arasında yer almasının kolay olmayacağı değerlendirilmektedir.

7. BREZİLYA NEDEN İLK ON ASKERİ GÜÇ ARASINDA DEĞİLDİR?

Dünyanın 6. büyük nüfusuna ve 9. büyük ekonomisine sahip olan Brezilya bazı endekslerde ilk on askeri güç arasında gösterilmiştir. Bu durum muhtemelen askeri güce etkisi günümüzde azalan ölçütlere gereğinden fazla ağırlık verilmesinden kaynaklanmaktadır. Çünkü Brezilya'nın sahip olduğu askeri yetenekler ilk ondaki ülkelere kıyasla oldukça küçük ve sınırlıdır. Brezilya kara gücü sıralamasında 27., deniz gücü sıralamasında 22., hava gücünde 17. ve diğer askeri yetenekler sıralamasında 23. sıradadır (Bakınız Tablo-5). Brezilya'yı esasen 15. askeri güç yapan unsurlar, askeri gücü destekleyen diğer ulusal güç unsurlarıdır. Nitekim Brezilya'nın toplam askeri güç puanının yalnızca %36'sını sahip olduğu askeri yetenekler oluşturmaktadır (Bakınız Tablo-3). Aşağıdaki tablolarda Fransa, Japonya, Türkiye ve İngiltere ile Brezilya'nın sahip olduğu askeri yetenekler ve askeri güç puanları gösterilmiştir. Ekonomisi büyüyen Brezilya'nın savunma bütçesi 30 Milyar Dolar civarındadır. Brezilya'nın savunma ve havacılık sektörü gelişmektedir ve öncelikle Güney Amerika pazarını hedeflemektedir. Daha önce İsveç'ten SAAB Gripen jetleri satın alan Brezilya, 2020 yılında bu jetlerin İsveç ile ortak üretimine başlamıştır.⁶ 1970'li yıllarda dünyanın önde gelen ticari gemi üreticilerinden olan Brezilya, 1980 ve 1990'lı yıllarda gemi üretiminde büyük bir düşüş yaşamış, ancak 2000'lerden itibaren sektör yeniden canlandırılmıştır. Brezilya bu tecrübesini son yıllarda ürettiği deniz altı ve korvetlerle askeri alana aktarmayı başarmıştır. Brezilya'nın ordusunu geliştirerek küresel çapta etkili bir güç olma vizyonu vardır. Ancak siyasi, ekonomik ve yapısal nedenlerden dolayı Brezilya'nın on yıldan önce küresel çapta etkili bir askeri güce dönüşmesi pek olası görünmemektedir.

	Ülkeler	Tank Sayısı	Zırhlı Araç Sayısı	Uçak Sayısı	Av/Önleme/ Taarruz Uçağı Sayısı	Gemi Sayısı	Uçak ve Hlkp. Gemisi	Destroyer Fırkateyn Kruvazör	Denizaltı Sayısı	Helikopter Sayısı	Taarruz Helikopteri Sayısı
01	Fransa	406	6.420	1.057	269	180	4	22	10	432	69
02	Japonya	1.004	5.500	1.480	273	155	4	37	20	552	119
03	Türkiye	3.045	11.630	1.056	206	149	-	26	12	471	104
04	İngiltere	109	5.500	738	134	88	2	19	11	269	38
05	Brezilya	439	2.000	676	120	112	1	9	6	177	12

* Tablo-10; Fransa, Japonya, Türkiye, İngiltere ve Brezilya Askeri Yetenekleri (Küresel Ateş Gücü *Endeksindeki veriler kullanılmıştır.)

	Toplam Askeri Güç Puanı	Kara Askeri Sistemleri Puanı	Deniz Askeri Sistemleri Puanı	Hava Askeri Sistemleri Puanı	Diğer Askeri Yet. Puanı	Toplam Askeri Yet. Puanı	İnsan Gücü Puanı	Ekonomi Puanı	Lojistik Puanı	Savunma Sanayi Puanı	Jeo-Politik Puanı
Fransa	4.468	354	398	503	1.765	3.020	253	175	335	620	274
Japonya	4.118	385	707	505	920	2.517	292	456	126	216	266
Türkiye	4.065	880	296	486	1.230	2.892	374	75	92	300	332
İngiltere	4.031	296	372	309	1.860	2.837	226	122	136	527	308
Brezilya	2.853	140	147	239	500	1.026	631	164	322	120	590

* Tablo-11; Fransa, Japonya, Türkiye, İngiltere ve Brezilya Askeri Güç Puanları

⁶ Brazil starts producing Swedish Gripen jets, Defense News, July 7, 2020,

<https://www.defensenews.com/global/the-americas/2020/07/07/brazil-starts-gripen-production/>, 28 Mayıs 2021

⁷ Global Firepower 2021, <https://www.globalfirepower.com/>, 28 Mayıs 2021

YASAL SORUMLULUK

i. Bu raporun her türlü hakkı HARKUL Savunma ve Havacılık Limited Şirketine aittir ve HARKUL Savunma ve Havacılık Limited Şirketinin yazılı izni olmaksızın kopyalanamaz, çoğaltılamaz ve yazılı veya görsel olarak yayımlanamaz. Ancak akademik çalışmalarda usulüne uygun şekilde atıf yapılarak makaledeki veriler ve bilgiler kullanılabilir.

ii. Raporda sunulan bilgiler, açık kaynaklarda yer alan ve doğru kabul edilen verilerin kullanılması ile oluşturulmuştur. Rapor yalnızca incelenen konularda bilgilendirme ve bir bakış açısı sunma amaçlıdır. HARKUL, bu rapordaki bilgilerin, derecelendirmelerin, değerlendirmelerin, yorumların ve diğer içeriklerin doğruluğu ve tamlığı konusunda garanti vermez ve hiçbir sorumluluk kabul etmez. HARKUL, bu raporun veya raporda yer alan her türlü bilgilerin, derecelendirmelerin, değerlendirmelerin, yorumların ve diğer içeriklerin kullanılmasından kaynaklı doğrudan veya dolaylı her türlü kayıp, gider, maliyet, menfi ve/veya müspet zarar, prestij ve saygınlık kaybı ile iş aksaklıklarından dolayı hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz.

iii. Raporda yer alan sıralamalar kesinlik ifade etmez. Farklı kuruluşların kendi belirleyecekleri ölçütlere ve formüllere göre ülkelerin askeri güç sıralamaları rapordakilerden farklılık gösterebilir. Dolayısı ile HARKUL sıralama konusunda da sorumluluk kabul etmez.

iv. Bir değerlendirme ve bakış açısı sunma amacı ile oluşturulan bu rapor hiçbir kişi, kuruluş veya ülkeyi hedef almaz. Raporda askeri güç konusunda sunulan bilgi ve yorumlardan şiddetin teşvik edildiği anlamı ve yorumu çıkarılamaz.